

Roskilde, den 20. oktober 2015

Samlet hørings svar til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen og KO-bekendtgørelsen

Tak for muligheden for at komme med hørings svar på udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen og KO-bekendtgørelsen. Vi afgiver hermed et samlet hørings svar på begge bekendtgørelser, da der er nær sammenhæng mellem de to bekendtgørelser. Vores hørings svar angår J.nr. MST-12412-00073 og J. nr.:15-8025-000169.

Konklusion

Reglen om ensilage bør alene have til formål at angå de situationer, hvor der er saftgivende ensilage og ikke angå situationer, hvor der ikke er saftgivende ensilage. Under alle omstændigheder bør det alene være situationen med saftgivende ensilage, der kan KO-belægges.

Ift. gyllealarmer bør der være en generel og fri dispensationsadgang, der bør bero på en konkret vurdering.

Slutteligt bør det fortsat overvejes om den foreslåede lempelse ift. KO vedrørende udbringning, ikke fortsat er en overimplementering i KO-sammenhæng

Ensilagepladser og ensilageopbevaringsanlæg

Det er uklart om den samlede ændring, der dels indfører en ny definition, er en skærpelse eller en lempelse. Det afgørende fokus bør dog under alle omstændigheder holdes til de situationer, hvor der er risiko for nedsivning af næringsstoffer. Dette må bero på en konkret vurdering. Enten siver det med ensilage eller også siver det ikke med ensilage. En åben wrapballe kan jo også tillukkes på en måde så der ikke sker nedsivning. Hvorvidt dette er opfyldt beror også på en konkret vurdering. Dette kan ikke sikres med generelle regler, uanset, hvor lange reglerne end er.

Det er ikke praktisk eller miljøbeskyttende at forsøge at forudsige alle mulige situationer, og tage højde for dette i reglerne. Reglen bør derfor alene have til formål at angå de situationer, hvor der er saftgivende ensilage. Reglen skal ikke angå situationer, hvor der ikke er saftgivende ensilage. Dette håber vi, at ministeriet vil overveje at efterkomme eller komme med en begrundelse for, hvorfor ministeriet mener, at der skal være regler for ikke-saftgivende ensilage.

Det bør i øvrigt alene være saftgivende ensilage, der kan KO-belægges. De to bekendtgørelser i kombination resulterer i, at der er for meget, der KO-belægges. Så vidt ses er det hele § 15, der KO-belægges, dvs. ikke-saftgivende ensilage også KO-belægges. Det synes at være en overimplementering. I tilfælde af, at synspunktet følges, skal der konsekvensrettes i § 28 og/eller i udkast til KO-bekendtgørelse.

Gyllealarmer

I dag skal gyllebeholdere have en gyllealarm, hvis den ligger i et risikoområde eller indenfor 100 meter til vandløb og søer. Nu ændres reglen, så det ikke er alle søer, men kun § 3 søer, der er omfattet. Her ud over indføres der en generel undtagelse i bekendtgørelsens § 19, stk. 7. Oprindeligt var der foreslået en dispensationsadgang.

Det er en uskik, at man i reglerne forsøger at indfange alle de umulige situationer ved at prøve at forudsige virkeligheden. Det er muligt, at det er hjælpsomt for ministeriet i byrdefordelingen mellem ministeriet og kommunerne, men for kommunerne og landmændene er det ikke hjælpsomt. Der bør naturligvis indføres en generel dispensationsadgang, så kommunerne ud fra en konkret vurdering kan give dispensation i de tilfælde, hvor konkrete omstændigheder taler for, at der ikke vurderes at være en risiko.

Gyllealarmer kan have sin berettigelse de steder, hvor beholderen rent faktisk ligger placeret på en måde, så gyllen ved udslip kan true væsentlige naturressourcer i vandmiljøet. Dette må i sagens natur bero på en konkret vurdering. Kriteriet på 6 graders hældning er nok et kriterie, men spørgsmålet er om kriteriet er sagligt? 3 graders hældning er måske nok for en gyllebeholder, der ligger tæt på de omfattede søer og vandløb. I andre tilfælde vil en gennemsnit hældning på mere end 6 grader ikke i sig selv udgøre en risiko, fordi der måske undervejs er steder, hvor der er stigninger, så gyllen i tilfælde af udslip aldrig vil nå vandløbet. Med andre ord er hældningskriterier nok et væsentligt kriterie, men vil aldrig være et sagligt kriterie i alle tilfælde. Dertil kommer spørgsmålet om gyllelaguner eller tilsvarende indretninger kan risikere at være omfattet af reglen, og om styrelsen mener, at det er hensigtsmæssigt. I givet fald bør disse måske generelt undtages.

Det må formodes, at de gyllebeholdere, der er beliggende i risikoområder har en gyllealarm. Vi foreslår derfor, at man fastholder den afgrænsning, der er angivet i udkastet og hertil laver bred dispensationsadgang. Dispensationsadgangen bør have det meningsindhold, at kommunen skal meddele dispensation, hvis det vurderes, at gyllebeholderen ikke udgør en væsentlig risiko for § 3-søer og vandløb. På denne måde er reglen virksom, og den enkelte landmand kan få en fornuftig, konkret og velbegrunnet afgørelse i de tilfælde, hvor konkrete omstændigheder taler for, at der af forskellige årsager ikke er nogen risiko.

Spørgsmål til gyllealarmer

- Reglen om gyllealarmer har været i gældende i nogle år efterhånden. Det forekommer uklart, hvor virkningsfuld reglen i realiteten er. Vi ønsker Miljøstyrelsens vurdering af om gyllealarmer har den ønskede effekt. Hvis Miljøstyrelsen har tal eller kan skaffe tal eller kan underbygge vurderingen med eksempler fra virkeligheden, vil vi sætte stor pris på det.
- Det forekommer ikke klart, hvorfor reglen lempes, vi anmoder venligst Miljøstyrelsen om at redegøre for, hvad begrundelsen er for lempelsen
- I den periode, hvor reglen ved en fejl ikke har været straffelagt, er der i denne periode sket håndhævelse af reglen?

Udbringning

Det er positivt, at der sker en lempelse den KO-sanktionerede del af reglerne. Den nye retstilstand er altså, at:

"[...]Udbringning af flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, eller ved nedfældning[...]"

Og overtrædelse af dette er fremover KO-belagt. Det anføres i høringsbrevet, at ovenstående er en implementering af nitratdirektivet. Dette bør dog begrundes yderligere. Gælder der da tilsvarende generelle krav i de andre EU-lande? Sagt med andre ord, er udbringning af flydende husdyrgødning uden

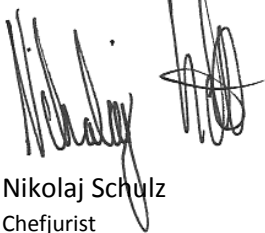
brug af slange, slæbesko eller ved nedfældning, KO-belagt i andre lande. Hvis det ikke er tilfældet, så taler dette åbenlyst for, at reglen ikke skal KO-belægges.

Hvis reglen skal KO-belægges skal det konkret godtgøres, at alternativerne til slange, slæbesko eller nedfældning vil være i strid med de KO-belagte dele af nitratdirektivet. På denne baggrund anmodes en uddybende forklaring på:

- Hvilke alternativer er der?
- Vil disse alternativer være i strid med formålet de dele af nitratdirektivet, der er KO-belagt?
- Hvor er den konkrete hjemmel i nitratdirektivet?

Vi ser frem til en uddybende begrundelse vedrørende dette.

Med venlig hilsen

Nikolaj Schulz
Chefjurist

Bæredygtigt Landbrug
mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Bæredygtigt
Landbrug

Anette Dodensig Pedersen

Fra: Waldemar Lars. LW <lw@esbjergkommune.dk>
Sendt: 9. oktober 2015 13:43
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lise Viftrup
Emne: MST-12412-00073 - Høringssvar

Hermed fremsendes vores kommentarer til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Vedr. § 15, stk. 3: Vi har generelt mange forureninger af vandløb der skyldes afløb fra arealer hvor der håndteres ensilage. Selv mindre spild på kørearealer kan være højest problematiske. Vi mener derfor at i denne bestemmelse bør tilføjes at der ikke må kunne ske afstrømning af næringsstoffer fra ensilagen til vandløb (herunder dræn) og søer i forbindelse med at åbne wrapballer placeres uden for ensilageoplagspladserne.

§ 19, stk. 7, pkt. 2: Teksten er svært forståelig. Umiddelbart vurderes det, at en beholder der ligger mindre end 100 meter fra et og i niveau med et vandløb eller en sø vil udgøre en væsentlig risiko for forurening i forbindelse med et uheld. Det virker derfor ikke rimeligt, at en sådan beholder skal kunne fritages for beholderalarmen. Der burde i stedet for en automatisk fritagelse for alarmen indarbejdes et kommunalt skøn i form af en dispensationsmulighed for beholdere, der ligger lavere end de vandløb og søer, der ligger inden for 100 meter. Dette vil også sikre at specielle lokale forhold vil kunne tages i betragtning.

Venlig hilsen

Lars Waldemar
Miljøtekniker

Teknik & Miljø

Natur & Vandmiljø
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Tlf. 76 16 51 39

lw@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Esbjerg
Kommune

KL's høringssvar til udkast til bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Hermed fremsendes høringssvar fra KL's sekretariat til høring af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der tages forbehold for en eventuel politisk behandling af sagen.

Generelt finder KL's sekretariat, at der er tale om gode opdateringer af bekendtgørelsen.

KL's sekretariat foreslår, at bekendtgørelsen ændres på nogle punkter. De foreslåede ændringer vil gøre det lettere at forstå bekendtgørelsen. Samtidig vil ændringerne være en hjælp i den daglige administration af bestemmelserne og den daglige dialog mellem myndighederne og landmændene.

Gyllealarmer

- Beholdere, der har store mængder gylle i højere niveau end en sø/et vandløb, bør have alarm. I forslaget § 19 stk. 7 pkt. 2 står ". . . . hvis øverste kant er beliggende i samme eller lavere niveau end beholderens laveste terrænkote, ... ". I stedet for "laveste terrænkote" foreslår vi, at der skrives "gyllebeholderens øverste kant". Hvis en fyldt beholder på 4000 m³ i samme kote som sø eller vandløb i en afstand af for eksempel 50 meter kollapser, vil gyllen via flad mark ret hurtigt kunne nå ud i søen eller vandløbet.
- Vi foreslår at der åbnes op for, at kravet om en alarm kan erstattes af en beholderbarriere/terrænregulering, ud fra en konkret vurdering i

Den 21. oktober 2015

Sags ID: SAG-2015-05324
Dok.ID: 2101760

KSL@kl.dk
Direkte 3370 3483
Mobil 2383 1532

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S
Telefon 3370 3483

www.kl.dk
Side 1/3

hver enkelt sag. En alarm giver ikke nogen miljømæssig gevinst, hvis det kan sandsynliggøres, at en terrænregulering eller beholderbarriere beskytter og/eller giver større sikkerhed for recipienten.

- Søer med afløb (herunder dræn) til et beskyttet vandløb, bør i alle tilfælde være omfattet af kravet. Disse søer/vandhuller giver ikke nogen væsentlig beskyttelse af det efterfølgende, beskyttede vandløb.
- På samme måde bør regnvandsbassiner med afløb (herunder dræn) til et beskyttet vandløb, være omfattet af kravet.

Detaljerede bemærkninger til bestemmelserne:

§ 14, stk. 1:

Vi foreslår foreslå, at der indsættes et ”og” i sætningen ”et tætsluttende vandtæt materiale”, så der kommer til at stå: ”et tætsluttende og vandtæt materiale”.

I notatet under ad. 2 står der først ”dyrkningsarealet” og længere nede ”marken”. I bekendtgørelsen § 15, stk. 2 og 3 er formuleringen ”markarealer”. Det forvirrer lidt, men vi forstår bekendtgørelsen, som at ikke-saftgivende ensilage som hovedregel kan opbevares på alle markarealer, og ikke kun på dyrkningsarealet.

§ 15 stk. 2:

Vi foreslår at der indsættes ”enten-eller” i teksten for at der ikke skal være tvivl om, at der er de tre muligheder for opbevaring af ensilage. Med den nuværende formulering kan teksten forstås således at ensilage skal opbevares i ensilageopbevaringsanlæg indpakket i vandtæt materiale.

§ 15, stk. 3:

Vi foreslår at begrebet ”afgrøderester” erstattes af det mere entydige ”ensilage-rester”, da ”afgrøderester” kan forstås meget bredt.

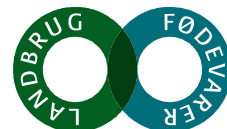
§ 24, stk. 2:

Denne bestemmelse er lidt vanskelig at forstå. Vi forstår det som at man i stedet for et egentlig afløb, kan lægge et rør på overfladen som går fra randbelægningen i den ene ende af siloen til den anden hvor så det egentlige afløb er. Røret kan ligge i selve siloen eller udenfor, og hvis det ligger i siloen kan det være et dræn. Det er meget svært at forestille sig at det i praksis skulle være en god løsning.

Endelig foreslår vi en overgangsperiode, så lovligt etablerede pladser uden af-
løb ved hver randbelægning ikke bliver ulovlige fra dag et. Alternativt, at dette
nye krav kun gælder for nye pladser.

Med venlig hilsen

Kristoffer Slottved

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

E-mail mst@mst.dk cc. lisvi@mst.dk

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. udkast til bekendtgørelse om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen), MST-12412-00073)

Miljøstyrelsen har den 22. september 2015 udsendt høringssudkast vedrørende ovennævnte bekendtgørelse.

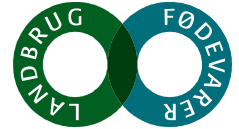
Landbrug & Fødevarer skal indledningsvis bemærke, at husdyrgødningsbekendtgørelsen, som det også fremgår af høringssvaret, udgør hovedparten af den danske implementering af nitratdirektivet. Det er vores opfattelse, at flere af bekendtgørelsens bestemmelser er udtryk for en væsentlig dansk overimplementering af de EU-bestemmelser, som regulerer anvendelse og opbevaring af husdyrgødning. Ud over de særbyrder, som dette medfører, betyder overimplementeringen også, at en lang række af bekendtgørelsens bestemmelser omfattes af reglerne om krydsoverensstemmelse. NaturErhvervsstyrelsen har parallelt med denne høring sendt krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsen i høring, som Landbrug & Fødevarer afgiver selvstændigt høringssvar på.

Vi har tidligere peget på en række konkrete bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen, som vi mener skal ændres for at få en mere direktivnær implementering af nitratdirektivet i Danmark, jf. blandt andet vores høringssvar vedrørende MST-12411-00197 af 28. maj 2014. En indsats mod overimplementering indgår i beslutningsforslaget B39, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fremlagde før valget. Det er derfor vores klare forventning, at der snarest muligt og senest i forbindelse med det arbejde, der p.t. pågår med at udarbejde en ny ramme for regulering af anlæg og arealer, sker en gennemgribende ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen, så den fremtidige regulering i Danmark bliver direktivnær og uden konkurrenceforvridene overimplementering af EU-reguleringen. Vi skal i den forbindelse pege på, at husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav for slagtesvin på 1,4 dyreenhed pr. ha også skal ændres, når punkterne i beslutningsforslaget B39 gennemføres, da en ændring af harmonikravet for slagtesvin fra 1,4 til 1,7 dyreenheder pr. hektar er en del af B39. Vi skal heller ikke undlade at gøre opmærksom på, at det er vores udgangspunkt, at kravet om gyllealarmer helt bør fjernes.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem *Landbrugsrådet*, *Danske Slagterier*, *Dansk Svineproduktion*, *Dansk Landbrug* med *Dansk Landbrugs Medier* og *Dansk Landbrugsrådgivning*, samt væsentlige dele af *Mejeriforeningens* aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Kommentarer til de foreslåede ændringer (nummerering henviser til oversigten over ændringer i "Notat om foreslåede ændringer i forhold til den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse" i høringsmaterialet)

Ad 4 Justering af overdækningskravet i § 14, stk. 1, for markmøddinger m.v.

Justeringen indebærer, at overdækningen af markmøddinger m.v. fremover skal være vandtæt og *tætsluttende*, hvor der i dag alene er et krav om , af overdækningen er vandtæt.

Indledningsvis skal det anføres, at der er faglig forståelse for, at ammoniakemissionen søges begrænset mest muligt, når det kan ske uden væsentlige gener for driften. I langt de fleste tilfælde vil et krav om vandtæt og *tætsluttende* overdækning heller ikke give problemer, da almindelig praksis ved overdækning af markmøddinger og markstakke af dybstrøelse/kompost er at anvende materiale, der pakkes tæt om stakken. Det er dog vigtigt, at det i bekendtgørelsen eller i vejledningsmaterialet bliver gjort helt klart, at der med *tætsluttende* *ikke* menes lufttæt. I øvrigt mener vi, at der er en række situationer, hvor formuleringen "tætsluttende" kan være unødigt problematisk, hvilket uddybes i det følgende.

"Tætsluttende" vanskeligt at praktisere

Helt overordnet gælder det, at et krav om *tætsluttende* overdækning i praksis kan være særdeles problematisk at foretage og vedligeholde under danske forhold, fordi der altid vil forekomme perioder, hvor vind får overdækningen til at blafre, og overdækningen vil dermed ikke være *tætsluttende*. Det bør derfor – for eksempel i vejledningsmateriale – præciseres, at en overdækning med en dug, der lægges ned omkring materialet, anses for *tætsluttende*, selvom det kan blafre i vinden.

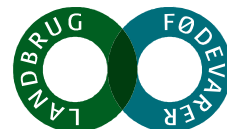
Gødningshuse og containere

En anden problemstilling vedrører de driftsformer, hvor der i dag anvendes gødningshuse til opbevaring af gødningen. Gødningshuse er meget udbredte i for eksempel konsumægsproduktionen. Hønsehusene er udstyret med inventar med indbyggede gødningsbånd eller skraberanlæg. Disse gødningsbånd/skrabere transporterer en, to eller tre gange om ugen den faste gødning ud af hønsehusene og afleverer gødningen i et gødningshus. Her oplagres gødningen, indtil den kan udbringes på marken. Gødningshuset er med fast bund og vægge.

Kravet om vandtæt overdækning vil være opfyldt i et gødningshus, fordi gødningen er under tag. Et krav om vandtæt og *tætsluttende* overdækning vil dog betyde, at gødningen skal overdækkes med plastic eller andet inde i huset. Det vil være yderst besværligt med plasticoverdækning, fordi der løbende tilføres ny gødning til lageret.

Som nævnt indledningsvis har vi fagligt forståelse for, at ammoniakemissionen søges begrænset mest muligt, når det kan ske uden væsentlige gener for driften. Vi mener dog, at et krav om overdækning af gødning, der opbevares i gødningshus, vil være en væsentlig ulempe, når der ugentligt eller flere gange ugentligt tilføres gødning til lageret. Desuden må det forventes, at ammoniakfordampningen fra uoverdækket gødning i et lukket gødningshus vil være væsentligt lavere end fra uoverdækket gødning opbevaret i markstak. Det skyldes, at opbevaring i et lukket gødningshus mindsker luftstrømmen hen over gødningen, og det kan derfor sammenlignes med effekten af teltoverdækning på en gyllebeholder.

Vi skal derfor foreslå, at der sker en præcisering af bestemmelsen vedrørende overdækning, så der ikke stilles krav om overdækning af gødning, der opbevares i et gødningshus. Det kunne ske ved, at der i § 14, stk. 1 i forlængelse af "efter udlægning" tilføjes "eller opbevares i et lukket hus, der

opfylder kravene til møddinger". Som konsekvens heraf skal formuleringen af § 14, stk. 2, ændres, idet "overdækningskrav" foreslås ændret til "overdæknings- /opbevaringskrav".

Vi skal endvidere foreslå, at det for gødning, der opbevares i containere, er tilstrækkeligt, at containeren overdækkes, og at der heller ikke her vil være krav om, at overdækningen er tætsluttende. Argumentet er her som for de lukkede huse, at det ved en overdækning af containeren sikres, at luftstrømmen over gødningen reduceres væsentligt, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Økologisk og biodynamisk produktion

En tredje problemstilling angår muligheden for at kompostere. Da kompostering er en aerob omsætning af organisk material, kan et krav om tætsluttende overdækning være problematisk, hvis der ikke samtidig kan sikres lufttilgang til stakken. I det *biodynamiske jordbrug* er kompostering af gødning og plantemateriale fundamentalt og et grundlæggende krav for at kunne producere biodynamiske (Demeter-certificerede) produkter.

Demeterreglerne adskiller sig fra økologireglerne blandt andet med hensyn til følgende krav om kompostering og brug af kompostpræparater.

- "Gødning skal tilsættes de biodynamiske kompostpræparater"
- "Indkøbt gødning skal komposteres og tilsættes kompostpræparaterne"

(Link til Demeterregler: <http://www.biodynamisk.dk/sider/regler.html>)

I det *økologiske jordbrug* bruges kompostering i mindre grad, men indgår som en anbefaling i EU-reglerne. Af økologiforordningen (Rådets forordning nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion m.m.) fremgår det af artikel 12, at "Jordens frugtbarhed og biologiske aktivitet skal bevares og øges ved flerårig sædskifte, der også omfatter bælgplanter og andre grøngødningsafgrøder, og udbringning af husdyrgødning eller organisk materiale, begge helst komposteret, fra økologisk produktion."

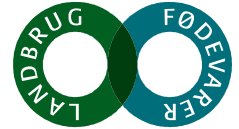
Det vil være nødvendigt for det biodynamiske og økologiske jordbrug at have mulighed for at kompostere fast husdyrgødning og plantemateriale med et tørstofindhold på mindst 30 pct. med en overdækning af et diffunderbart materiale, for eksempel en vævet kompostdug. Et krav om, at overdækningen skal være tætsluttende, må ikke kunne tolkes på en måde, så overdækningen hindrer lufttilgang til stakken.

Ad 2 Præcisering og justering af regler om opbevaring af ikke-saftgivende ensilage

Opsamlede afgrøderester skal ifølge forslaget opbevares som anden ensilage, jf. §15, stk. 3. Det vil være i orden at opbevare afgrøderesterne i et ensilageopbevaringsanlæg, men en mødding bør også være en mulighed. Det foreslås derfor, at der efter sidste punktum efter "anden ensilage" tilføjes "eller fast gødning" og efter "stk. 1 og 2" tilføjes "og § 11".

I § 16, stk. 2, foreslås "jf. dog § 24, stk. 3" ændret til "jf. dog § 24, stk. 2 og 3". Det begrundes med, at der også er behov for en undtagelse fra kravet om 3 pct. fald mod afløb for en randbelægning, der har afløb til den i § 24, stk. 2 omtalte rørledning.

Ad 5 og 6 om gyllealarmer

Overordnet set er kravet om gyllealarmer en dansk særregel, som bør fjernes. Det er dog positivt, at der ændres på kravet om gyllealarmer, så kravet udgår i nogle af de tilfælde, hvor det er åbenlyst unødvendigt.

Landbrug & Fødevarer finder således at det er et skridt i den rigtige retning når det specificeres, at kravene kun gælder for søer over 100 m², når disse er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Hermed mindskes risikoen for, at haveanlæg, vejvandsbassiner eller lignende pludselig afkaster krav om gyllealarmer til nærliggende landmænd, som måske selv har anlagt søen eller accepteret dens anlæggelse.

Med hensyn til "vandløb" i § 19, stk. 1 og stk. 7 bør det præciseres, at der skal være tale om "åbne vandløb" til forskel fra lukkede, typisk rørlagte, vandløb. Vi vil endvidere foreslå, at det alle steder i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der henvises til "vandløb", ændres til "åbne vandløb", med mindre der specifikt er tale om en bestemmelse, der også skal omfatte rørlagte vandløb (f.eks. i § 6, stk. 1, 3)). Dette gælder også i definitionen af risikoområde (§ 3, stk. 1, 21)).

Vi finder ligeledes, at det er et skridt i den rigtige retning, at det nu bliver en generel undtagelse fra kravet om gyllealarmer, når beholderen ligger lavere end det nærliggende vandmiljø og i øvrigt ligger uden for et risikoområde.

På den anden side er Landbrug & Fødevarer fortsat meget kritisk over for, at kravet om gyllealarmer er omfattet af krydsoverensstemmelses sanktioner, så landmænd kan blive trukket i landbrugsstøtten, hvis et krav om alarm ikke er overholdt. Som nævnt indledningsvist har NaturErhvervsstyrelsen parallelt med høringen af husdyrgødningsbekendtgørelsen sendt krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsen i høring, som Landbrug & Fødevarer afgiver selvstændigt høringssvar på.

Efter Landbrug & Fødevarers oplysninger er gyllealarmer og gyllebarrierer langt fra almindelig praksis i andre EU-lande, ligesom kravet ikke eksplicit fremgår af nitratdirektivet. Kravet om gyllealarmer og -barrierer findes, så vidt Landbrug & Fødevarer er bekendt med, kun i Danmark og er derfor at betragte som national særlovgivning, hvorfor en overtrædelse ikke skal KO-belægges.

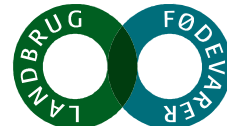
Miljøstyrelsen opfordres derfor til at redegøre for, om der er krav om gyllealarmer i andre EU-lande, og hvorvidt kravet i så tilfælde er omfattet af krydsoverensstemmelses sanktioner.

Kommentarer til bestemmelser i den gældende bekendtgørelse, som ikke er omfattet af ændringerne i høringsudkastet

Landbrug & Fødevarer har ved tidligere høringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen gjort opmærksom på en række bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen, som vi finder helt unødige eller usmidige af hensyn til at sikre en god miljøbeskyttelse og derfor unødigt byrdefulde for erhvervet. Det drejer sig i særdeleshed om regelsættet om frossen jord og forbud mod udbringning af fast husdyrgødning efter den 15. november. Vi har nærmere redegjort for dette i det efterfølgende.

Ad § 7, stk. 3

Det fremgår af bestemmelsen, at hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, så reduceres foldens afstandskrav til skel således, at nabobeboelsen sikres en afstand på 100 meter. Hensigten med bestemmelsen må således være at sikre en nabobeboelse en afstand på mindst 50 meter til sådanne folde. På den anden side kan afstandskravet fraviges, når blot afstanden til

nabobeboelsen ikke bliver mindre end 100 meter. Det gælder, når fold og nabobeboelse ligger lige over for hinanden. Problemet med formuleringen af bestemmelsen er, at den også gælder, uanset om fold og nabobeboelse ikke ligger lige over for hinanden. De kunne for så vidt ligge i stor afstand fra hinanden – for eksempel 1 km – idet formuleringen om foldens afstand til skel gælder alle skel til ejendomme, hvorpå der ligger en beboelse, og idet undtagelsen afhænger af nabobeboelsens placering i forhold til skel og ikke i forhold til folden. Formuleringen foreslås ændret, således at kravet om mere end 50 meter til skel for folden kan fraviges, når folden overholder en afstand på 100 meter til nabobeboelse.

Ad § 20, stk. 3

Teksten foreslås suppleret med følgende:

"Kravet gælder dog ikke for afgasset husdyrgødning fra de nævnte dyrearter."

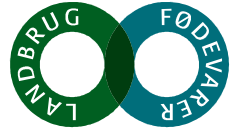
Uden denne tilføjelse eller en lignende undtagelse vil § 20, stk. 3 medføre, at beholdere, der anvendes til opbevaring af afgasset husdyrgødning, næsten uden undtagelse vil skulle have fast overdækning, hvis de er etableret i henhold til en anmeldelse, tilladelse eller godkendelse meddelt efter den 1. januar 2007 og beliggende mindre end 300 meter fra nabobeboelse på etableringstidspunktet, da der typisk også anvendes svinegylle eller gylle fra kødædende pelsdyr i biogasanlæg. Det vil kunne være til stor ulempe for levering af gylle til biogasanlæg, da det eksempelvis vil betyde, at kvægbrug, der har en gyllebeholder som beskrevet, vil blive pålagt et krav om fast overdækning, hvis beholderen skal modtage afgasset husdyrgødning retur fra biogasanlægget. Det vil være til skade for det generelle ønske om, at mest mulig husdyrgødning anvendes i biogasanlæg.

Det påpeges, at der fortsat vil være krav om tæt overdækning, som vil kunne sikres ved tilførsel af eksempelvis snittet halm.

Ad § 27, stk. 2, bestemmelsen om, at afbrænding af husdyrgødning skal ske på godkendte affaldsforbrændingsanlæg, er uheldig, fordi husdyrgødning dermed bliver underkastet reglerne om affaldsforbrænding, også selvom det ikke klassificeres som affald. Husdyrgødning, der anvendes som brændsel, bør som udgangspunkt ikke behandles som affald, men som biobrændsel. Vi vil i den forbindelse henvise til Kommissionens forordning nr. 592/2014 om ændring af biproduktforordningen, hvor fjerkrægødning betragtes som et biprodukt i henhold til affaldsreglerne og dermed ikke er affald.

Ad § 29, stk. 3, foreslås det, at "fast gødning" slettes. Forbuddet mod udbringning af fast husdyrgødning efter den 15. november er stik imod anbefalingerne og miljømæssige interesser. Det er generel viden, at udnyttelsesprocenten af kvælstof i husdyrgødning stiger, jo senere på efteråret udbringningen sker, og udvaskningen falder tilsvarende. Forårsudbringning på lerjord specielt før sukkerroer er ikke hensigtsmæssigt, fordi det er vanskeligt at lave et godt såbed. Reglen er kommet ind for at leve op til EU-Kommissionens ønske om en lukkeperiode i løbet af vinteren. Vi mener dog ikke, at dette er et holdbart argument for fast gødning, når det strider direkte mod miljøinteresser og er til ulempe for landbruget.

Ad § 30, stk. 2, foreslås det, at stk. 2 suppleres med følgende undtagelse: "Nedfældning på bevokset frossen jord kan dog ske, hvis jorden er optøet i nedfældningsdybden." Os bekendt er der er der ikke fagligt belæg for at opretholde et forbud mod nedfældning i delvist optøet jord, da

nedfældning af gylle på et bevokset areal ikke øger risiko for næringsstofftab, selvom jorden ikke er optøet i fuld pløjedybde.

I øvrigt mener vi, at der mangler en dispensationsmulighed for kommunerne til i helt særlige tilfælde at udbringe mindre mængder gødning på frossen jord, hvis der for eksempel opstår en situation med langvarig frost i foråret.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Henrik Bang Jensen

D 33 39 44 52
M 40 37 26 32
E hbj@lf.dk

Anette Dodensig Pedersen

Fra: Anni Nielsen <Anni.Nielsen@Randers.dk>
Sendt: 16. oktober 2015 10:57
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lise Viftrup
Emne: MST-12412-00073

Høringssvar

Vedr. gyllebarrierer

Det foreslås, at bestemmelsen vedr. gyllebarrierer ændres.

I bilag 2 til Husdyrgødningsbekendtgørelsen er det fastsat, at "barrierens højde må maksimalt være 1 meter under beholderens højde over terræn"

Bestemmelsen er meget konkret.

Vi har konstateret tilfælde, hvor en barriere kan være lavere end foreskrevet og fortsat tilbageholde de nødvendige mængde gylle. Der kan fx være sænkninger i terrænet omkring tanken, hvor det kan være tilstrækkeligt blot at etablere en mindre vold for at sikre, at gyllen tilbageholdes ved uheld.

Det foreslås, at bestemmelsen udformes i stil med vejledningen omkring risikoområde: at der skal etables terrænændring, der kan tilbageholde minimum den mængde gylle, der svarer til den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn.

Forslaget synes også i overensstemmelse med i definitionen i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3 nr. 23: "barriere,...., der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn."

Ligeledes vil det være i overensstemmelse med reglerne i Krydsoverensstemmelse, hvor det er fastsat, at barrieren skal kunne tilbageholde beholderens indhold. Der er således ikke angivet en bestemt højde på barrieren.

Vedr. forslag til § 19 stk. 7 nr. 1 .

Bestemmelsen er en gentagelse af en del af kravet i § 19 stk. 1.

Er det nødvendigt at gentage?

Venlig hilsen
Anni Nielsen
Miljøtekniker

Landbrug
Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C

Tel 8915 1843
Email anni.nielsen@randers.dk
Web www.randers.dk

Anette Dodensig Pedersen

Fra: Lars Grønning Kildested Landbrug & Vand Teknik & Miljø Vejle Kommune
<LAGKI@vejle.dk>
Sendt: 1. oktober 2015 11:19
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Lise Viftrup
Emne: MST-12412-00073 Høringssvar

Til Miljøstyrelsen.

HØRINGSSVAR

Miljøstyrelsen har sendt udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen i høring, bl.a. hos os i Vejle Kommune.

Her er et par umiddelbare kommentarer – flere kan eventuelt komme til senere.

For det første anføres det i udkastet til ny bekendtgørelse, §19 stk 7, at højdeforskellen vurderes ud fra beholderens laveste terrænkote. I det medsendte "Notat om foreslåede ændringer i forhold til den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse" forklares det imidlertid i afsnit "Ad 6", at vandmiljøets og tankens højde vurderes med udgangspunkt i tankens ØVERSTE kant (nederst side 6). Vi må bede om, at teksterne bringes i overensstemmelse med hinanden, således at dette ikke kan blive et stridspunkt i afgørelser om, hvorvidt en gylletank kan omfattes af undtagelsen. Såfremt der tages udgangspunkt i, at undtagelsen skal omfatte gylletanke, hvorfra gyllen ikke kan flyde naturligt ned til vandmiljøet, må det vel være tankens laveste terrænkote, der er det rigtige udgangspunkt. Gyllen flyder jo herfra – også selv om den eventuelt skulle have forladt tanken ud over den øverste kant.

For det andet bedes det præciseret i bekendtgørelsen, at BEGGE betingelser i §19 stk 7 skal være opfyldt – for eksempel ved at indføre et "og" efter nr 1. Rent logisk giver det ingen mening, hvis der underforstås et "eller", men et "og" vil alligevel øge læsevenligheden betydeligt.

Med venlig hilsen

Lars Kildested

Agronom | Afdeling for Landbrug og Vand
Teknik & Miljø | Kirketorvet 22, 7100 Vejle
T: 76 81 24 21 | E: lagki@vejle.dk

Den officielle kommunikationskanal i Vejle Kommune er digital post. Der er foretaget en konkret vurdering af denne skrivelse, hvor det vurderes, at oplysningerne heri ikke er af personfølsom karakter og derfor i stedet kan sendes på almindelig mail.